

תפילת האילן / איטה רון, אביבה עזר

מטרות:

1. הכרות עם מגוון שימושי העץ לטובת האדם.
2. הבנת הנזק העלול להיגרם, עקב חוסר זהירות והתנהגות לא אחראית לפי העץ וסביבתו.

חומרים:

- שלל אביזרים ומוצרים המגיעים מן העץ ומופקים ממנו :
ענף עץ, עלים, קליפת גזע, פרי נוי, פרי מאכל, מיצי פרי, אגוזים, זיתים, שמן זית, קפה, קקאו, שמנים רפואיים, קרמים המשמשים לקוסמטיקה, בשמים, כלי מטבח מעץ, קסמי שניים, חפצי נוי, תבלינים (קינמון, אגוז מוסקט), גפרורים, פחמים, חבלים, צעצועי עץ, דבק גומי, כפתורים, חרוזים, עפרון, מחברות, ועוד...
- העתק של השיר "תפילת האילן"
- תפוזים ומסחטות אישיות
- מחצלת גדולה
- בריסטולים, צבעים וטושים

מהלך הפעילות:

- א. יושבים במעגל על המחצלת. מניחים במרכז את מגוון האביזרים שהוכנו מראש. המשתתפים יתבקשו לבחון את האביזרים: להביט, למשש, להריח, ולמצוא את המכנה המשותף ביניהם.
- ב. לאחר שיוגדר כי כל האביזרים קשורים לעץ ותוצריו, מתחלקים לתת קבוצות, כל קבוצה תקבל מבחר מתוך האביזרים שהוצגו. המשתתפים יבחנו את האביזרים שקיבלו וינסו למיין אותם.

לדוגמה:

- העץ וחלקיו
 - פירות שמניב העץ
 - פריטים שימושיים שהאדם מייצר מהעץ
 - מוצרים המופקים מחלקי העץ השונים
 - חפצים שקל לזהות שהם עשויים מעץ מול חפצים שקשה לזהות את המקור.
 - שימושים שפוגעים בעץ מול שימושים שאינם פוגעים בו.
- ג. מתכנסים במליאה, כל תת קבוצה תציג את החלוקה שלה.
- ד. מסכמים ומדגישים עד כמה עשיר ומגוון השימוש שעושה האדם בעץ להנאתו ותועלתו.
- ה. קוראים את השיר "תפילת האילן". השיר מהלל את השפע שמעניק לנו העץ. יחד עם זאת הוא מדגיש את חובתנו של האדם להימנע מלפגוע בו. חוזרים ומדגישים את שלושת המשפטים האחרונים של השיר ודנים על משמעותם.

בשלב זה, יודגשו הנקודות הבאות:

האחריות של כולנו לא לפגוע בעץ ולעשות בו שימוש אחראי:

- ☺ שמירה על הניקיון בסביבת העץ.
- ☺ זהירות בשימוש באש בסביבת עצים.
- ☺ זהירות במידת השימוש בעץ.
- ☺ הימנעות משבירת ענפים ותלישת פרי.
- ☺ כאשר יש צורך בענפי העץ (כדוגמת סכך לסוכה או עצים ללגי בעומר), יש לכרות ענפים רק ממקומות המורשים לכך.
- ☺ ישנן מדינות בהן נאסר על כריתת עצים מן הטבע לשימוש האדם. במדינות אלה מגדלים עצים מיוחדים לתעשיית העץ ומוצריה.

לסיום נסחט תפוזים למיץ ונשתה מלוא הכוס.

פעילות המשך:

- הכנת פרסומת לקידום השמירה על העץ.
- כל תת קבוצה תכין פרסומת בדרך בה תבחר: כרזת חוצות, שיר (מילים חדשות לשיר מוכר), הצגת פרסומת לטלביזיה וכד'.
- הקבוצה תתבקש לעשות שימוש באביזרים שהוצגו בפעילות הראשונה.

תפילת האילן

תרגום: דידי מנוסי

אני המסיק בקרָה את ביתך,
ואני אבוקה בלילות חשכה,
ואני הוא הצל ביום-קץ לזהט,
ואני המשען לישיש הצועד.

ואני המניב את הפרי המבחר,
למען תרונה בו גרונך הנחר;
ובצאתך לפרנס משפחה מחכה-
אני חץ וקשת ואני החכה.

כי אני הקורה שהקימה בקתה,
ואני השלחן ואני המטה;
ואני הוא הסף ואני המשקוף,
ואני הידית שהפכה למנוף;
ואני הגלגל ואני הקרון,
ואני הארון
למסע אחרון.

משום כך, אדוני העובר והשב.
אל תפגע בי לשוא,
אל תפגע בי לשוא!

